

U-jazdowski

19/05/2017—04/06/2017

pokaz

Transfashional

**Eksperymentalna moda
w kontekście sztuki**

Eksperymentalna moda w kontekście sztuki

Transfashional

Artyści i projektanci

Manora Auersperg, Anna-Sophie Berger, Christina Dörfler-Raab & Jasmin Schaitl, Lisa Edi, Afra Kirchdorfer, Kate Langrish-Smith, Maximilian Mauracher, Ana Rajčević, Anna Schwarz, Lara Torres, Janusz Noniewicz, Dominika Wirkowska, Katedra Mody ASP w Warszawie, Margarita Slepakova, Clemens Fiechter, Wojciech Małolepsy, Robert Pludra, Pracownia PP2 ASP w Warszawie

Kuratorka

Dobriła Denegri

Jakie echa semantyczne może wywołać moda, także w ujęciu praktycznym, prezentowana w instytucjach sztuki? W jaki sposób sztuka i moda, reagując na aktualne problemy społeczne, ekonomiczne, kulturalne i ekologiczne trapiące nasz świat, mogą ukształtować nowe paradygmaty?

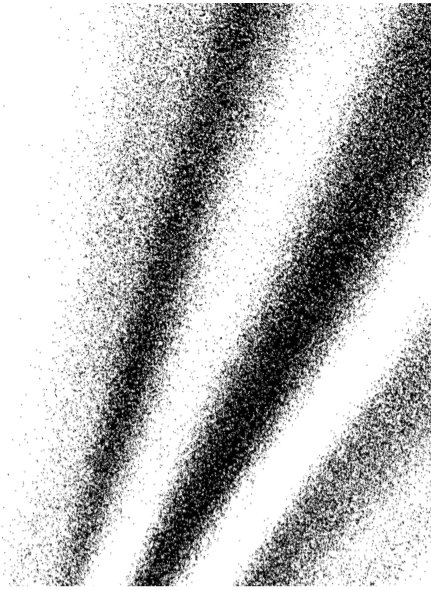
To niektóre z podstawowych zagadnień podejmowanych w ramach projektu Transfashional, który zrodził się z cyklu sesji z udziałem znanego projektanta mody Hussein Chalayana, kuratorów José Teunissen (Arnhem Fashion Biennial), Susanne Neuburger (MUMOK – Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien), Barbary Putz-Plecko i Beatrice Jaschke (Die Angewandte) oraz artystów i projektantów u progu kariery, działających na pograniczu mody i sztuki. W tym młodym pokoleniu artystów/projektantów mody dojrzała świadomość, że niezbędne jest wypracowanie nowych paradygmatów. Sytuacja współczesnego świata, nękanego problemami klimatycznymi, energetycznymi i gospodarczymi, wymaga nie tylko refleksji, ale i dogłębnej rewizji zasad, na których opierają się procesy produkcji oraz wynikające z nich stosunki społeczne. Obecny stan przemysłu mody, a w szczególności jej główny nurt sprawia, że priorytetem większości młodych twórców jest poszukiwanie alternatywnych form kreowania mody. Ta potrzeba rewizji i poszukiwanie alternatyw stały się impulsem inspirującym nowego rodzaju produkcję – nie towarów, lecz idei. Większość tych nowych wytworów to coś więcej niż rzeczy funkcjonalne, w które można się ubrać. Mają one charakter krytyczny, zaangażowany i konceptualny, są symbolami i przejawami obecnego ducha czasów. Nowe pokolenia odwracają się od przemysłu modowego z jego hiperprzyspieszonym rytmem produkcji. Opowiadają się przeciw krótkowzroczności liberalnego kapitalizmu, traktują swoje dzieła jako narzędzie refleksji, oporu, krytyki i autoekspresji. Wymiary czasowe, do których się odwołują, sięgają epoki preindustrialnej, a nawet prehistorii. W ich słowniku formalnym dominują podstawowe struktury, prosta geometria, odciski i ślady ciała, a podtekst ich twórczości charakteryzują słowa: podstawowy, zasadniczy, elementarny, niematerialny.

W tym kontekście niedawno powstały wideo-esej Lary Torres *Niweczenie (Unmaking)* jawi się jako zaproszenie, by przystanąć i zastanowić się na tym, dlaczego i jak ma powstawać moda w przyszłości. Na tę wizualną narrację składa się cykl performatywnych gestów, takich jak prucie, rozszycanie i rozdzieranie, co uświadamia nam symboliczne znaczenie nici, fragmentu oraz wszystkiego, co pozostaje jako materialny ślad ludzkiej egzystencji. Praca Anny Sophie Berger *Zniknęła 1 (She Vanished 1)* w podobny sposób nawiązuje do nieobecności, utraty i odchodzenia, jak gdyby nowe pokolenie artystów/projektantów chciało dać do zrozumienia, że należy odejść od sytuacji, której nie da się dłużej utrzymać, żeby móc zacząć od początku. Praca Any Rajčević stawia pytania o możliwość początków: jej rzeźby, które można na siebie założyć, wywołując zarówno pierwotne, prądowe, jak i futurystyczne konotacje. Ozdoby na głowę w formie długich rogów kojarzą się z początkiem nowego stadium w dziejach ludzkości, w którym procesy

inwolucji i ewolucji mogły się zamienić miejscami. Na tym pełnym sprzeczności pograniczu między przeszłością a przyszłością, niszczeniem a tworzeniem, można umieścić twórczość Christiny Dörfler-Raab, współpracującej w czasie pracy nad wystawą po raz pierwszy z performerką Jasmin Schaitl. Ich kolekcja *Wybacz mi kurz (Excuse My Dust)* zaskakuje efektem wizualnym, przywodzącym na myśl początki czasu, kiedy wszystko miało ścisły związek z ziemią, glebą, naturalnymi rytmem przyrody. Powrót do podstaw i wyjście od elementarnych i pierwotnych form daje się też zauważyć w „kolekcjach” Afry Kirchdorfer i Kate Langrish-Smith. Afra Kirchdorfer tworzy modułowe systemy złożone z wstążek oraz kawałków materiału przyciętych w formy geometryczne, które można wciąż na nowo układać i przekładać na ciele. Dobieranie tych elementów staje się zabawą w przeprojektowywanie i skłania do refleksji nad samym pojęciem prêt-à-porter. Kate Langrish-Smith ze swoją kolekcją akcesoriów *Ucieleśnienie (Embody)* przesuwając dalej granicę tego, co zdatne do noszenia i funkcjonalne. Jej powiązane z ciałem rzeźby, będące czymś więcej niż rzeczami do noszenia, funkcjonują jako enigmatyczne urządzenia performatywne, wytwarzając specyficzną choreografię ruchu i pozycji ciała. Drocą się z widzem i zapraszają go, by wszedł z nimi w interakcję. Projektant Maximilian Mauracher przekłada znaki graficzne i faktury na tkaniny, tworząc instalację przestrzenną, w której wzory na tkaninach stają się hołdem oddanym Poezji Konkretnej. Projektantka mody Anna Schwarz i fotografka Lisa Edi nawiązują twórczy dialog, by zgłębić dialektyczną relację między okiem aparatu fotograficznego a obserwowanym przez nie obiektem – w tym przypadku ciałem modela i manekinem. Projekt *Transfashional*, pomyślany jako „wystawa, która się rozwija”, ma na celu stymulowanie współpracy między uczestniczącymi w nim artystami. Janusz Noniewicz, Dominika Wirkowska, Wojciech Małolepsy i Robert Pludra wraz z grupą studentów Katedry Mody i Wydziału Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie prezentują złożoną animację oraz cykl interaktywnych instalacji inspirowanych powieścią znanego austriackiego pisarza Roberta Musila *Niepokoje wychowanka Törlessa*. Ich praca koncentruje się na czynnych i biernych postawach, zarówno obywatelskich, jak i twórczych, wobec otoczenia społecznego, politycznego i kulturowego. Od tego wymiaru makro powracamy dzięki pracy Manory Auersperg do wymiaru mikro samej wystawy, która w ujęciu artystki staje się podmiotem i przedmiotem twórczej analizy. Performanse i rzeźby przyjmują tu za punkt wyjścia samą strukturę wystawy, jej rozmieszczenie w przestrzeni i sieć potencjalnych znaczeń, łączącą różne dzieła autorstwa poszczególnych uczestników. Przedrostek „trans” wyraża przekraczanie, przechodzenie, zmianę ujęcia. Manora Auersperg odnotowuje w swojej pracy ten proces przechodzenia od jednego artystycznego ujęcia do drugiego. Stawia przy tym pytanie, czy wystawa może się przyczynić do stworzenia wspólnego gruntu, skłaniając do refleksji nad tym, w jaki sposób sztuka i moda mogą ukształtować nowe paradygmaty i reagować na aktualne problemy społeczne, ekonomiczne, kulturalne i ekologiczne.

Afra Kirchdorfer
Clothing System, 2017

Kate Langrish Smith
Embody, 2014/2016

Photos: Lisa Edi

Organizator

austrjackie forum kultury

Współorganizator

U-jazdowski

Dofinansowano ze środków

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH

KUNST

Partnerzy

di:angewandte

ual: london college of fashion

Partnerzy medialni

wyborcza

wyborcza.pl

co jest grane24

dwójka

InStyle

Centrum Sztuki Współczesnej
Zamek Ujazdowski

Jazdów 2, Warszawa
www.u-jazdowski.pl

Universität für angewandte Kunst Wien
University of Applied Arts Vienna